Dosarul nr.2-5683/26

H O T Ă R Â R E
ÎN NUMELE LEGII

03 iulie 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
în componenţă:
Judecător, preşedinte de şedinţă - Potînga Iurie
Grefier – Ciobanu Constantin

a judecat în şedinţa de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Daniliuc Nicolae împotriva Ministerului Justiției al R.Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului material și moral, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată – și –

A C O N S T A T A T:

I Aspecte de procedura.

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru reclamantul Daniliuc Nicolae a chemat în judecată în contradictoriu Ministerul Justiției al RM, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.1-282/2010 (20-1-10-14012010), perceperea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiţiei al RM a prejudiciului material direct în mărime de 2.000,00 euro, a prejudiciului material indirect în mărime de 3.241.800,00 euro, a prejudiciului moral în mărime de 2.000.000,00 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Potrvit fișei de repartizare cererea de chemare în judecată a fost repartizată la data de 01.04.2026 în mod aleatoriu completului de judecată – judecător Potînga Iurie (f.d.1).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 03.04.2026 nu s-a dat curs cererii (f.d.18-19). Potrivit cererii depuse la data de 08.04.2026 de către potențialul reclamant au fost înlăturate neajunsurile prin achitarea taxei de timbru (f.d.16-17), iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 09.04.2026 cererea nominalizată a fost acceptată şi primită în procedură contencioasă de către judecătorul Potînga Iurie (f.d.21).

II. Soluționarea cererii.

La data de 03 iulie 2026, instanța a soluționat cauza și a adoptat dispozitivul hotărârii, prin care a respins acțiunea formulată Daniliuc Nicolae împotriva Ministerului Justiției al R.Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului material și moral, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată.(f.d.58).

III. Calea de atac formulată în cauză.

Împotriva dispozitivului hotărârii din data de 03 iulie 2026 de către Daniliuc Nicolae a fost promovată cererea de apel, fiind înregistrată la secretariatul instanței în data de 29 iulie 2026 și recepționată de grefă la data de 25.08.2026, care ulterior a fost transmisă nemijlocit către judecător fiind recepționată la aceeași dată avându-se în vedere perioada aflării în concediu anual programat (06.07.2026-24.08.2026), motiv pentru care, în temeiul prevederilor art.236 din Codul de procedură civilă al RM, instanța a întocmit hotărârea integrală în termenul prevăzut de lege.

IV. Argumentele părților.

Reclamantul Daniliuc Nicolae a solicitat admiterea integrală a acțiunii, susținând că durata examinării cauzei penale în care afirmă că are calitatea de parte vătămată și parte civilă a depășit în mod vădit exigențele termenului rezonabil garantat de art. 6 § 1 din Convenția europeană a drepturilor omului și de Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011.

În motivare, reclamantul a indicat că la 21 ianuarie 2011 Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău, i-a fost transmisă cauza penală privind învinuirea Olgăi Coronciuc și a altor persoane de

săvârșirea infracțiunilor imputate, însă cauza ar fi rămas nesoluționată în prima instanță mai mult de 15 ani. Acesta a atribuit durata procedurii conduitei autorităților și a susținut că tergiversarea ar fi compromis tragerea la răspundere penală a persoanelor învinuite și valorificarea pretențiilor sale civile.

Reclamantul a arătat că originea pretențiilor sale se află în contractul de prestări servicii nr. ***** din 5 aprilie 2006, încheiat între soția sa, Ecaterina Daniliuc, și SRL „Volaris-Grup", reprezentată de Olga Coronciuc. Contractul, încheiat pentru perioada 5 aprilie 2006 - 5 iulie 2006, prevedea prestarea unor servicii de informare și asistență pentru angajare și perfectarea documentelor necesare activității de muncă în Marea Britanie, la un preț total de 4.500 euro. Potrivit bonului de plată, Ecaterina Daniliuc a achitat prestatorului un avans de 30.700 lei, pe care reclamantul îl echivalează cu 2.000 euro.

Potrivit reclamantului, serviciile contractate nu au fost prestate, iar avansul nu a fost restituit. La 17 octombrie 2018 acesta a formulat o acțiune civilă în cadrul procesului penal, solicitând de la Olga Coronciuc 2.000 euro cu titlu de prejudiciu material direct, 2.017.800 euro cu titlu de penalitate și 500.000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În prezenta cauză, reclamantul susține că durata procesului penal a lipsit această acțiune de eficiență practică.

Prejudiciul material direct solicitat statului a fost evaluat la 2.000 euro, corespunzător avansului achitat. Prejudiciul material indirect a fost calculat prin aplicarea unei penalități zilnice de 10% din prețul contractual de 4.500 euro, în temeiul art. 32 alin. (2) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor. Pentru perioada 6 iulie 2006 - 31 martie 2026, indicată ca însumând 7.204 zile, reclamantul a pretins 3.241.800 euro.

Prin cererea de concretizare din 29 iunie 2026, reclamantul a solicitat suplimentar 40.500 euro pentru 90 de zile, aferente perioadei 1 aprilie 2026 - 29 iunie 2026, calculate la aceeași penalitate de 450 euro pe zi. În forma consolidată, pretenția privind prejudiciul material indirect se ridică la 3.282.300 euro.

Reclamantul a evaluat prejudiciul moral la 2.000.000 lei, invocând incertitudinea îndelungată, imposibilitatea obținerii unei soluții efective și suferințele generate de durata procesului. A mai solicitat 20.000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. În ședința de judecată, acesta a susținut acțiunea și cererea de concretizare pentru motivele expuse.

În cadrul pregătirii cauzei pentru dezbaterile judiciare:

Reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției al RM, recepționând copia cererii de chemare în judecată, a depus, după solicitarea instanței prin intermediul reprezentantului, împuternicit în baza procurii, referință în întâmpinarea acțiunii înaintate, prin care a solicitat respingerea cererii ca fiind neîntemeiată și lipsită de suport probator, susținând că în cauză nu sunt întrunite condițiile prevăzute de Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 pentru angajarea răspunderii patrimoniale a statului. Totodată la referință a fost atașat raportul Judecătoriei Chișinău sediul Centru (judecător Mazur Nadejda) (f.d.40-45).

Ministerul Justiției a solicitat respingerea integrală a acțiunii ca neîntemeiată și lipsită de suport probator, invocând neîntrunirea condițiilor Legii nr. 87/2011.

În primul rând, pârâtul a susținut că reclamantul nu a demonstrat deținerea statutului de parte vătămată sau parte civilă în cauza penală. Din actele anexate și din raportul instanței ar rezulta, în opinia pârâtului, că Nicolae Daniliuc a avut numai calitatea de martor, iar contractul și bonul de plată sunt întocmite pe numele Ecaterinei Daniliuc. Nu a fost prezentat un act procesual prin care reclamantul să fi fost recunoscut parte civilă și nici împuterniciri de reprezentare a soției sale.

Ministerul Justiției a arătat că art. 6 § 1 din Convenție, sub aspect penal, protejează în principal persoana acuzată. Victima poate invoca durata procedurii penale sub aspectul civil numai dacă a formulat pretenții civile determinante pentru drepturile sale; în asemenea caz, perioada relevantă începe, de regulă, de la formularea acțiunii civile. Pârâtul a concluzionat că reclamantul nu a demonstrat premisa procesuală necesară pentru a beneficia de remediul solicitat.

În al doilea rând, pârâtul a susținut că durata cauzei a fost determinată de complexitatea sa excepțională și de factori obiectivi: conexarea a 16 dosare, aproximativ 86 de volume, peste 250 de părți vătămate, 27 de martori, 10 inculpați persoane fizice și 4 persoane juridice, numeroase episoade și infracțiuni conexe, schimbarea apărătorilor și acuzatorilor, absențele participanților, probleme medicale, căutarea unor inculpați, recursurile și restricțiile din perioada stării de urgență.

Pârâtul a invocat că au fost desfășurate peste 385 de ședințe, instanța fixând ședințe cu frecvență ridicată, dispunând citări repetate, aduceri silite și alte măsuri pentru continuarea procedurii. Cererea de accelerare formulată de avocatul unor părți vătămate a fost respinsă la 23 mai 2016 din cauza complexității și a necesității respectării drepturilor tuturor participanților. Cauza a fost soluționată prin sentința din 20 ianuarie 2026.

Cu privire la prejudicii, Ministerul Justiției a arătat că despăgubirea nu se acordă automat, fiind necesară demonstrarea încălcării, a prejudiciului și a legăturii de cauzalitate. A susținut că suma cerută pentru daune morale este subiectivă și disproporționată, iar prejudiciile materiale derivă din raportul contractual cu prestatorul, nu din durata procedurii penale. Reprezentantul pârâtului a susținut referința în ședință.

Dezvoltând excepția referitoare la domeniul de aplicare al remediului, pârâtul a arătat că art. 6 § 1 din Convenție, sub aspectul său penal, poate fi invocat de persoana împotriva căreia a fost formulată o acuzație, iar Nicolae Daniliuc nu a avut calitatea de inculpat. În privința unei victime, garanția ar putea deveni incidentă sub aspect civil numai dacă procedura penală era determinantă pentru examinarea unei pretenții civile proprii, valabil formulate și recunoscute în proces.

Ministerul Justiției a susținut că înscrisul denumit «Acțiune civilă în procesul penal», datat 17 octombrie 2018, dovedește cel mult intenția reclamantului de a formula pretenții, dar nu suplinește ordonanța sau încheierea prin care acesta ar fi fost recunoscut parte civilă. Pârâtul a remarcat că reclamantul a anexat acte întocmite pe numele soției sale, Ecaterina Daniliuc, fără să prezinte un mandat, o cesiune ori un alt temei care să-i permită valorificarea, în nume propriu, a drepturilor acesteia.

Referitor la durata procedurii, pârâtul a arătat că dosarul penal a avut o complexitate excepțională, determinată nu numai de natura acuzațiilor, ci și de conexarea a 16 cauze, constituirea unui material de aproximativ 86 de volume, participarea a peste 250 de părți vătămate, 27 de martori, 10 inculpați persoane fizice și 4 persoane juridice, precum și examinarea mai multor episoade infracționale și raporturi juridice interdependente.

Pârâtul a invocat drept cauze obiective ale duratei dificultățile de asigurare a prezenței părților vătămate și a martorilor aflați peste hotare, schimbarea repetată a apărătorilor și a reprezentanților acuzării, acordarea timpului necesar pentru studierea probatoriului, cererile de conexare, solicitările de amânare și de administrare a unor probe suplimentare, incidentele privind măsurile preventive, recursurile, problemele medicale, suspendarea dispusă la 23 noiembrie 2011 și restricțiile determinate de starea de urgență din anul 2020.

În opinia Ministerului Justiției, instanța penală nu a rămas pasivă, ci a fixat ședințe cu frecvență ridicată și a dispus citări repetate, aduceri silite, căutarea unor inculpați și măsuri de gestionare a incidentelor procesuale. Desfășurarea a peste 385 de ședințe, fixarea primei ședințe la scurt timp după repartizarea cauzei și pronunțarea sentinței la 20 ianuarie 2026 ar demonstra o activitate judiciară constantă, în limitele impuse de necesitatea respectării dreptului la apărare și a contradictorialității.

Cu referire la cererea de accelerare respinsă prin încheierea din 23 mai 2016, pârâtul a menționat că soluția s-a întemeiat pe complexitatea deosebită a cauzei, volumul probatoriului și necesitatea respectării drepturilor tuturor participanților. Ministerul Justiției a susținut că reclamantul nu a identificat perioade concrete și semnificative de inactivitate imputabilă instanței, limitându-se la durata calendaristică totală și la afirmații generale de tergiversare.

În susținerea acestor apărări a fost prezentată și sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 ianuarie 2026, pronunțată în dosarul penal nr. *****. Pârâtul a invocat-o pentru confirmarea soluționării cauzei, a amplorii materialului examinat și a calității de martor în care figurează Nicolae Daniliuc. Totodată, sentința reproduce împrejurările raportului contractual dintre Ecaterina Daniliuc și SRL «Volaris-Grup» și menționează documentul executoriu emis în beneficiul acesteia, fără a cuprinde o dispoziție prin care reclamantului să-i fi fost admisă o acțiune civilă ori acordată vreo sumă.

În privința prejudiciului material direct de 2.000 euro, pârâtul a susținut că suma provine din neexecutarea contractului de către o societate comercială și fusese deja recunoscută Ecaterinei Daniliuc prin hotărârea Judecătoriei Centru din 19 februarie 2009. În consecință, statul nu poate fi transformat, în

temeiul Legii nr. 87/2011, în garant al obligației contractuale a debitorului privat, iar reclamantul nu poate solicita în nume propriu aceeași sumă fără dovada titularității și a legăturii cauzale cu durata procedurii.

Cu privire la suma consolidată de 3.282.300 euro, Ministerul Justiției a arătat că aceasta reprezintă un calcul unilateral al unei pretinse penalități contractuale de 450 euro pe zi. Penalitatea este calculată începând cu anul 2006, anterior sesizării instanței penale și anterior acțiunii civile din 2018, și este continuată inclusiv după pronunțarea sentinței. Pârâtul a contestat caracterul real, cert și recuperabil al acestei sume, precum și existența unei legături cauzale directe cu pretinsa încălcare a termenului rezonabil.

În ceea ce privește prejudiciul moral de 2.000.000 lei, pârâtul a susținut că Legea nr. 87/2011 nu acordă automat despăgubiri prin simpla constatare a unei durate mari. În lipsa unei încălcări imputabile autorităților și a unor probe privind natura, intensitatea și consecințele concrete ale suferințelor invocate, cuantumul solicitat ar fi subiectiv, disproporționat și lipsit de suport probator.

În final, reprezentantul Ministerului Justiției a solicitat respingerea tuturor capetelor acțiunii, inclusiv a cheltuielilor pentru asistență juridică, invocând lipsa calității procesuale necesare pentru valorificarea drepturilor Ecaterinei Daniliuc, inexistența unei încălcări a termenului rezonabil, lipsa unor prejudicii personale certe și absența legăturii cauzale dintre sumele pretinse și conduita autorităților statului.

Reclamantul în ședințele de judecată s-a prezentat și a solicitat admiterea acțiunii pentru motivele de fapt și de drept invocate.

Reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției al RM, Stelea Tiodor, împuternicit prin în ședința de judecată s-a prezentat și a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată și lipsită de temei, pe motivele arătate în referință și raportul atașat la materialele cauzei.

V. Soluția, considerentele și aprecierea instanței:

Analizând actele și lucrările dosarului, audiind lămuririle participanților la proces, cercetând probele atașate la dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată reţine următoarele:

***În drept**,* instanţa atestă că, în baza Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti nr.87 din 21.04.2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, poate adresa în instanţa de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de lege şi de legislaţia procesuală civilă.

Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

Potrivit dispozițiilor art.2036, 2037 Cod civil al RM (în redacţia Legii nr.133 din 15.11.2018, în vigoare din 01.03.2019) în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferinţe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislaţie, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină în funcţie de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie al autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacţie persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice le apreciază instanţa de judecată, luând în consideraţie circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, precum şi statutul social al persoanei vătămate.

Articolul 6 § 1 din Convenția europeană garantează oricărei persoane dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil și într-un termen rezonabil de către o instanță independentă și imparțială. Legea nr.

87/2011 instituie remediul intern pentru constatarea încălcării acestui drept și repararea prejudiciului cauzat prin încălcare.

Conform art. 1 și art. 2 din Legea nr. 87/2011, existența încălcării nu se deduce exclusiv din durata calendaristică. Ea se apreciază în fiecare caz în funcție de circumstanțele procedurii, complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului, conduita instanței și a autorităților relevante, durata procedurii și importanța procesului pentru persoana interesată. Potrivit art. 2 alin. (2), repararea este posibilă numai în măsura în care încălcarea a rezultat din cauze care nu pot fi imputate exclusiv solicitantului.

În conformitate cu art. 4 din Legea nr. 87/2011, Ministerului Justiției îi revine sarcina de a demonstra lipsa încălcării și lipsa prejudiciului moral, iar reclamantului îi revine sarcina de a demonstra prejudiciul material, costurile de judecată și legătura de cauzalitate. Regulile speciale se aplică împreună cu art. 118 și 130 din Codul de procedură civilă.

Jurisprudența Curții Europene stabilește că rezonabilitatea duratei se apreciază global și concret, nu prin raportare mecanică la numărul de ani. Criteriile determinante sunt complexitatea, comportamentul persoanei interesate, conduita autorităților și miza procedurii. Totodată, în materie penală, scopul garanției este ca persoana acuzată să nu rămână prea mult timp sub acuzație. Persoana vătămată poate invoca art. 6 sub aspect civil dacă procedura este determinantă pentru o pretenție civilă efectiv formulată.

În fapt, reieșind din materialele prezentate, instanța a reținut, că din raportul motivat prezentat rezultă că judecătorul care a examinat cauza și a expus în detaliu cronologia procesuală a cauzei, măsurile întreprinse pe parcursul examinării acesteia, precum și motivele obiective care, în opinia sa, justifică durata examinării dosarului.

Instanța precizează, înainte de toate, că prezentul litigiu nu are ca obiect verificarea legalității soluțiilor procesuale adoptate în dosarul penal, stabilirea vinovăției inculpaților, controlul modului de administrare a fiecărei probe ori sancționarea disciplinară a persoanelor implicate. Competența instanței în prezenta procedură este limitată la a determina dacă durata examinării cauzei, privită în ansamblu și în raport cu situația personală a reclamantului, a depășit standardul autonom al termenului rezonabil și, numai în caz afirmativ, dacă încălcarea a produs prejudiciile pretinse. De aceea, nemulțumirea reclamantului față de conduita unor procurori, judecători, apărători sau inculpați nu poate fi confundată cu dovada unei încălcări imputabile statului. Legea nr. 87/2011 nu instituie o răspundere obiectivă pentru orice proces de lungă durată și nici o prezumție absolută potrivit căreia simpla depășire a unei anumite perioade calendaristice ar genera automat despăgubiri.

În același timp, complexitatea unei cauze nu dispensează autoritățile de obligația de diligență. Ea constituie însă un element central al evaluării, iar efectul său trebuie apreciat împreună cu ritmul concret al actelor procesuale, numărul participanților, natura incidentelor, perioadele de suspendare, necesitatea respectării dreptului la apărare și eventualele intervale de inactivitate. Instanța va evita atât o abordare pur aritmetică, cât și acceptarea nediferențiată a complexității ca justificare generală.

Sarcina specială atribuită Ministerului Justiției de a demonstra lipsa încălcării nu îl exonerează pe reclamant de obligația de a-și individualiza situația procesuală, perioada relevantă și prejudiciul material pretins. Pârâtul trebuie să explice durata prin date obiective, iar reclamantul trebuie să dovedească titularitatea dreptului patrimonial, realitatea pierderii și legătura cauzală. Numai confruntarea acestor două categorii de probe permite o concluzie compatibilă cu art. 6 din Convenție.

În jurisprudența europeană, caracterul rezonabil al duratei procedurii se evaluează în lumina circumstanțelor cauzei și printr-o apreciere globală. Complexitatea poate fi juridică, factuală sau procedurală și poate rezulta, între altele, din numărul persoanelor implicate, volumul probelor, conexitatea faptelor, necesitatea audierii unor persoane aflate în străinătate și existența unor proceduri incidente. Comportamentul părților nu exonerează autoritățile de toate obligațiile, dar perioadele provocate de acestea nu pot fi puse integral în sarcina statului.

În cauzele penale, momentul de început al perioadei relevante pentru persoana acuzată este legat de existența unei acuzații în sens autonom. Reclamantul din prezenta cauză nu este însă persoana împotriva căreia a fost formulată acuzația. Interesul său poate intra în domeniul art. 6 numai prin latura civilă, dacă procedura penală era determinantă pentru o contestație reală și serioasă privind un drept civil propriu. Rezultă că poziția procedurală a victimei nu este identică poziției inculpatului. Pentru victimă,

Convenția nu garantează condamnarea penală a unei terțe persoane și nici aplicarea unei anumite pedepse. Protecția poate privi soluționarea pretenției civile atașate procesului penal. În consecință, instanța trebuie să identifice dreptul civil concret, titularul său, existența unei cereri valabile și momentul de la care autoritățile au fost chemate să decidă asupra acesteia.

Instanța constată că Nicolae Daniliuc nu este persoană acuzată în cauza penală, astfel încât nu poate invoca garanția termenului rezonabil sub aspectul penal al art. 6 în aceeași întindere ca inculpații. Pentru a beneficia de protecția laturii civile, reclamantul trebuia să demonstreze că a formulat în mod valabil o pretenție civilă proprie, că a fost recunoscut în calitatea procesuală corespunzătoare și că rezultatul procedurii penale era direct determinant pentru dreptul patrimonial invocat.

La dosarul prezentei cauze a fost anexat înscrisul denumit ”Acțiune civilă în procesul penal» din 17 octombrie 2018. Totuși, instanța reține că nu a fost prezentată ordonanța organului de urmărire penală, încheierea instanței penale sau un alt act procesual care să confirme recunoașterea lui Nicolae Daniliuc în calitate de parte civilă. Simpla redactare ori depunere a unui înscris nu dovedește, în lipsa actelor procedurale corespunzătoare, întinderea statutului procesual pretins. În plus, contractul nr. ***** și bonul de plată din 5 aprilie 2006 o indică drept beneficiar și plătitor pe Ecaterina Daniliuc, nu pe reclamant. Nicolae Daniliuc nu a prezentat un mandat sau un alt temei legal care să-i permită să solicite în nume propriu repararea prejudiciului patrimonial aparținând soției sale. Aceste împrejurări slăbesc atât aplicabilitatea laturii civile a art. 6 în privința sa, cât și caracterul personal al prejudiciilor pretinse. Instanța notează chir și în cazul în care s-ar admite, în favoarea reclamantului, că acțiunea din 17 octombrie 2018 a făcut aplicabil art. 6 sub aspect civil, perioada relevantă nu ar putea începe la 6 iulie 2006, data imediat următoare expirării contractului. Până la sesizarea autorităților și formularea unei pretenții judiciare, nu exista o procedură a cărei durată să poată fi imputată instanței. Pentru reclamant, cel mai devreme, analiza poate porni de la data formulării acțiunii civile în procesul penal, iar nu de la nașterea pretinsului litigiu contractual.

S-a reținut că reclamantul afirmă că a avut calitatea de parte vătămată și parte civilă. Pârâtul contestă această susținere și arată că din raport rezultă numai calitatea de martor. Instanța constată că sarcina de a prezenta actul procesual de recunoaștere sau datele certe privind admiterea acțiunii civile revenea celui care invocă statutul respectiv, deoarece asemenea înscrisuri privesc situația sa procesuală personală și fundamentează însăși aplicabilitatea garanției convenționale. Acțiunea civilă datată cu 17 octombrie 2018 confirmă exprimarea intenției de a obține despăgubiri, dar nu confirmă, singură, soluția organului judiciar asupra recunoașterii calității procesuale. Absența unui act de recunoaștere este cu atât mai relevantă cu cât înscrisurile primare ale raportului material - contractul și bonul de plată - o indică pe Ecaterina Daniliuc drept beneficiar și plătitor.

Instanța mai observă că reclamantul nu a explicat temeiul transmiterii către sine a creanței soției, existența unei cesiuni, a unei reprezentări ori a unui mandat și nici nu a demonstrat că suma plătită din patrimoniul Ecaterinei Daniliuc reprezintă un prejudiciu personal al său. Calitatea de soț nu produce, prin ea însăși, substituirea procesuală și nu permite solicitarea în nume propriu a unei creanțe individualizate în actele altui titular.

Prin urmare, există o deficiență autonomă privind legitimarea reclamantului în raport cu latura civilă a art. 6. Totuși, pentru a oferi un răspuns complet și pentru a evita ca soluția să se sprijine exclusiv pe această deficiență formală, instanța va examina subsidiar și durata procedurii, pornind de la ipoteza cea mai favorabilă reclamantului, aceea că acțiunea civilă din 17 octombrie 2018 a fost aptă să activeze garanțiile art. 6 sub aspect civil. Chiar în această ipoteză favorabilă, intervalul 6 iulie 2006 - 16 octombrie 2018 nu intră în perioada judiciară relevantă pentru pretenția reclamantului. Data nașterii pretinsei obligații contractuale nu se confundă cu data la care instanța penală a fost sesizată cu o pretenție civilă proprie. Nici o întârziere judiciară nu poate fi imputată pentru o perioadă anterioară existenței procedurii relevante.

Raportul motivat extins al Judecătoriei *****, sediul Centru, atestă că dosarul penal nr. ***** își are originea în cauza penală nr. *****, parvenită în instanță la 21 ianuarie 2011. Cauza a fost repartizată judecătorului Nadejda Mazur la 26 ianuarie 2011, iar prima ședință a fost fixată pentru 4 februarie 2011.Ulterior au fost conexate dosare provenite din faza urmăririi penale și de la alte instanțe, formându-

se un ansamblu procesual unic de 16 dosare conexate, aproximativ 86 de volume, peste 250 de părți vătămate, 27 de martori, 10 inculpați persoane fizice și 4 persoane juridice. Acuzațiile au privit fapte multiple și interdependente, între care escrocheria în proporții deosebit de mari, organizarea migrației ilegale și alte infracțiuni conexe. În perioada 26 ianuarie 2011 - 20 ianuarie 2026 au fost desfășurate peste 385 de ședințe de judecată. Frecvența acestora, raportată la numărul participanților și la dificultatea coordonării prezenței lor, infirmă existența unei pasivități generale a instanței.

Raportul descrie dificultăți repetate privind prezența părților vătămate și a martorilor, o parte dintre aceștia fiind plecați la muncă sau domiciliați în afara țării; schimbarea apărătorilor inculpaților, inclusiv din cauza încetării mandatului, numirii în funcții publice ori decesului; desemnarea succesivă a apărătorilor din oficiu și necesitatea acordării timpului necesar studierii volumului probator; schimbarea reprezentanților acuzării; cereri de conexare și căi de atac soluționate de Curtea de Apel. La acestea s-au adăugat numeroase cereri de anexare a probelor, solicitări de amânare, cereri privind măsurile preventive, recursuri și alte incidente procesuale. Au existat internări ale inculpaților, concedii medicale ale apărătorilor, situații de sarcină și naștere și alte imposibilități obiective de prezentare. Prin încheierea din 23 noiembrie 2011, cauza a fost suspendată din cauza stării de sănătate a unei inculpate, potrivit recomandărilor medicale. Procedura a fost afectată și de restricțiile determinate de starea de urgență din anul 2020, care au impus suspendarea unor ședințe. Instanța a dispus aducerea silită, citarea repetată, anunțarea în căutare a unor inculpați și a gestionat recursurile declarate. Cererea de accelerare formulată de avocatul unor părți vătămate a fost respinsă prin încheierea din 23 mai 2016, motivat de complexitatea cauzei, volumul probatoriului și necesitatea respectării drepturilor tuturor participanților. În cele din urmă, cauza penală a fost soluționată prin sentința pronunțată la 20 ianuarie 2026. Prin urmare, afirmația din acțiunea depusă la 1 aprilie 2026 potrivit căreia nu fusese pronunțată o sentință nu corespunde situației procesuale atestate de înscrisurile prezentate de pârât.

La materialele cauzei a fost prezentată un extras din sentința Judecătoriei *****, sediul Centru, din 20 ianuarie 2026, pronunțată în dosarul penal nr. ***** care poate fi accesată de pe portalul instanțelor naționale. Înscrisul are natura unui act judecătoresc și este pertinent pentru prezenta cauză în măsura în care confirmă existența, obiectul, amploarea și modalitatea de soluționare a procedurii a cărei durată este contestată. Instanța îl apreciază potrivit regulilor generale privind administrarea și aprecierea probelor, în coroborare cu raportul motivat extins și cu celelalte înscrisuri, fără a-i atribui automat autoritate asupra unor chestiuni care nu au constituit obiectul judecății penale. Sentința, confirmă caracterul excepțional de complex al dosarului: pluralitatea inculpaților și a persoanelor juridice, multitudinea episoadelor infracționale, varietatea încadrărilor juridice, numărul mare al persoanelor audiate și al mijloacelor materiale de probă, precum și necesitatea examinării unor acțiuni civile. Aceste elemente concordă cu datele raportului motivat privind conexarea a 16 dosare, aproximativ 86 de volume, peste 250 de părți vătămate, 27 de martori, 10 inculpați persoane fizice și 4 persoane juridice. Proba infirmă, așadar, teza potrivit căreia cauza ar fi avut un obiect simplu și ar fi putut fi soluționată printr-o activitate judiciară redusă.

În ceea ce îl privește individual pe Nicolae Daniliuc, sentința îl menționează expres în calitate de martor. În cuprinsul declarației sale este consemnat că raportul contractual a fost stabilit între soția sa, Ecaterina Daniliuc, și SRL „Volaris-Grup”; că plata și bonurile priveau prestațiile promise acesteia; că, în anul 2009, a fost obținută o hotărâre civilă privind încasarea sumei de 30.750 lei, indicată drept echivalent al sumei de 2.000 euro, precum și a prejudiciului moral; și că titlul nu fusese executat. Această consemnare confirmă participarea reclamantului la judecata penală ca martor, dar nu demonstrează recunoașterea lui în calitate de parte vătămată sau parte civilă și nici transmiterea către acesta a creanței aparținând Ecaterinei Daniliuc. Sentința mai reține, în cadrul acuzației formulate împotriva Olgăi Coronciuc, neexecutarea documentului executoriu nr. 2-598/09 din 19 februarie 2009 privind încasarea de la SRL „Volaris-Grup”, în beneficiul Ecaterinei Daniliuc, a sumei de 35.736,34 lei. Totodată, pentru capătul întemeiat pe art. 320 alin. (1) din Codul penal, Olga Coronciuc a fost liberată de pedeapsă ca urmare a expirării termenului de prescripție, procesul penal fiind încetat sub acest aspect. Prin urmare, sentința confirmă existența titlului civil în beneficiul Ecaterinei Daniliuc și faptul neexecutării lui, însă nu transformă această creanță într-un drept patrimonial propriu al reclamantului.

Instanța observă diferența dintre suma de 30.750 lei, redată în declarația martorului Nicolae Daniliuc, și suma de 35.736,34 lei, indicată în descrierea documentului executoriu. Această neconcordanță internă impune prudență și exclude folosirea sentinței, singură, pentru stabilirea cuantumului exact al creanței; sub acest aspect, conținutul titlului civil constituie izvorul probator primar. Diferența nu afectează însă concluzia relevantă aici, comună ambelor mențiuni: beneficiara creanței este Ecaterina Daniliuc, iar nu reclamantul. Din partea dispozitivă și din motivarea referitoare la acțiunile civile rezultă că instanța penală s-a pronunțat asupra pretențiilor unor persoane determinate, iar celorlalte părți vătămate le-a explicat dreptul de a se adresa cu acțiuni civile în ordine generală. Sentința nu cuprinde o dispoziție de admitere a unei acțiuni civile formulate de Nicolae Daniliuc și nu îi atribuie acestuia vreo sumă. Nici declarația lui de martor și nici descrierea situației Ecaterinei Daniliuc nu pot suplini actul procesual de recunoaștere a calității de parte civilă și nu dovedesc titularitatea personală asupra sumelor solicitate în prezentul litigiu. În același timp, sentința dovedește că procedura penală a primit o soluție la 20 ianuarie 2026. Ea contrazice afirmația din cererea introdusă ulterior, la 1 aprilie 2026, potrivit căreia în cauza penală nu fusese încă pronunțată o hotărâre. Faptul că sentința putea fi supusă căilor de atac nu înlătură relevanța pronunțării sale pentru aprecierea activității primei instanțe și a intervalului imputat acesteia.

Sub aspectul termenului rezonabil, această probă are o valoare dublă: stabilește momentul final al examinării în primă instanță și oferă o reprezentare concretă a volumului real al cauzei. Ea nu justifică prin simpla sa întindere orice întârziere, dar, coroborată cu frecvența ședințelor și incidentele descrise în raport, susține concluzia că durata a fost influențată decisiv de factori obiectivi. Reclamantul nu a identificat în raport cu sentința intervale determinate de pasivitate judiciară și nici nu a prezentat o cronologie alternativă care să răstoarne această explicație.

Sub aspectul prejudiciilor, sentința nu probează nici suma de 3.282.300 euro pretinsă ca penalitate, nici prejudiciul moral de 2.000.000 lei și nici legătura lor cauzală cu durata judecății penale. Dimpotrivă, ea confirmă că suma principală derivă dintr-un raport contractual al Ecaterinei Daniliuc, recunoscut anterior printr-un titlu civil distinct. Eventuala neexecutare a acelui titlu și consecințele conduitei debitorului constituie fapte juridice diferite de pretinsa depășire a termenului rezonabil și nu pot fi transferate automat în sarcina statului în cadrul Legii nr. 87/2011.

În concluzie, instanța admite sentința ca probă pertinentă și concludentă pentru existența și complexitatea procedurii penale, pentru momentul soluționării ei în primă instanță și pentru calitatea în care Nicolae Daniliuc a fost audiat. Proba este însă lipsită de aptitudinea de a demonstra recunoașterea reclamantului ca parte civilă, titularitatea lui asupra creanței Ecaterinei Daniliuc, existența prejudiciilor în cuantumurile solicitate ori caracterul nejustificat al duratei. Apreciată integral, sentința consolidează apărările pârâtului și concluzia de respingere a acțiunii.

Instanța reține că raportul motivat nu este preluat automat și nici tratat ca probă cu valoare prestabilită. Instanța îl apreciază împreună cu referința Ministerului Justiției, înscrisurile procesuale, datele cronologice și explicațiile participanților. Relevanța sa rezultă din caracterul concret al informațiilor: datele de repartizare și fixare, numărul dosarelor conexate, volumul materialelor, componența participanților, numărul ședințelor și descrierea incidentelor care au împiedicat desfășurarea normală.

Instanța a constată că reclamantul nu a prezentat o cronologie alternativă, nu a indicat ședințe anume care ar fi fost amânate fără motiv și nu a identificat intervale individualizate de inactivitate. Critica sa se întemeiază preponderent pe durata totală și pe concluzia că o procedură de asemenea întindere trebuie, prin ea însăși, considerată nerezonabilă. Or, această abordare nu răstoarnă datele concrete din raport și nu permite atribuirea întregului interval autorităților.

Instanța acordă relevanță și faptului că raportul nu se limitează la invocarea generică a volumului de lucru. El descrie cauze intrinseci dosarului: conexări, pluralitatea participanților, schimbarea reprezentării, imposibilitatea de prezentare, suspendarea medicală, măsuri de constrângere, căutarea inculpaților și incidente examinate de instanța de control. Aceste elemente oferă o explicație verificabilă a ritmului procedurii.

Sub aspectul complexității, instanța califică dosarul penal drept unul excepțional de complex.

Având în vedere pluralitatea inculpaților, victimelor, martorilor, persoanelor juridice, episoadelor infracționale și raporturilor juridice conexe. Conexarea a 16 dosare a impus administrarea coordonată a unui probatoriu amplu și garantarea drepturilor procesuale ale unui număr neobișnuit de mare de participanți.

Sub aspectul conduitei participanților, amânările au fost generate în mod semnificativ de absențe, schimbarea apărătorilor, necesitatea studierii dosarului, cereri și demersuri, incidente procesuale, probleme medicale și căi de atac. Aceste intervale nu pot fi imputate automat autorităților, întrucât instanța trebuia să asigure contradictorialitatea, dreptul la apărare și egalitatea armelor.

În ceea ce privește conduita autorităților, numărul de peste 385 de ședințe, fixarea inițială promptă a cauzei, citările repetate, aducerile silite, măsurile de căutare și soluționarea incidentelor demonstrează o activitate judiciară continuă. Raportul nu relevă intervale concrete, semnificative și neexplicate de inactivitate imputabilă instanței. Durata totală este considerabilă, însă caracterul ei nu poate fi apreciat izolat de structura și evoluția efectivă a dosarului.

Instanța nu ignoră obligația statului de a-și organiza sistemul judiciar astfel încât cauzele să fie soluționate într-un termen rezonabil. Totuși, această obligație nu impune sacrificarea dreptului la apărare și a caracterului echitabil al procesului. În speță, materialele administrate justifică întârzierile prin cauze concrete și verificabile, iar reclamantul nu a individualizat o perioadă determinată în care autoritatea ar fi rămas nejustificat în pasivitate.

Referitor la miza procedurii, instanța admite că recuperarea unei creanțe prezintă interes pentru persoana care pretinde că este creditor. Totuși, nu au fost demonstrate consecințe personale ireversibile care să fi impus o urgență comparabilă cu cea specifică litigiilor privind sănătatea, întreținerea, munca ori relațiile familiale. Mai mult, titularul înscrisurilor contractuale este Ecaterina Daniliuc, iar dreptul la restituirea sumei de 2.000 euro fusese deja recunoscut acesteia prin hotărârea Judecătoriei Centru din 19 februarie 2009.

Apreciind cumulativ criteriile, instanța constată că pârâtul a răsturnat prezumția instituită de Legea nr. 87/2011 și a demonstrat că durata procedurii a fost determinată de complexitatea excepțională și de factori obiectivi, nu de o conduită arbitrară sau de o pasivitate culpabilă a instanței. În consecință, nu se constată încălcarea dreptului reclamantului la judecarea într-un termen rezonabil.

Instanța reține că complexitatea factuală rezultă din multitudinea faptelor și persoanelor implicate. Dosarul nu privea un singur act izolat și doi participanți, ci un mecanism pretins infracțional cu episoade multiple, victime numeroase, persoane fizice și juridice și relații juridice interdependente. Stabilirea situației de fapt impunea examinarea distinctă și coroborată a probelor pentru fiecare episod și fiecare inculpat. Complexitatea probatorie este demonstrată de cele aproximativ 86 de volume și de necesitatea audierii a peste 250 de părți vătămate și 27 de martori. Pentru fiecare participant trebuiau asigurate citarea, posibilitatea de a formula cereri, contestarea probelor și exercitarea drepturilor procesuale. Plecarea unor persoane în străinătate a făcut coordonarea prezenței mai dificilă și a impus termene suplimentare. Complexitatea procedurală a fost amplificată de conexarea a 16 dosare. Conexarea urmărește evitarea soluțiilor contradictorii și examinarea unitară a faptelor legate între ele, însă are drept consecință obiectivă creșterea volumului dosarului și interdependența actelor procesuale. Un incident privind un inculpat, un apărător sau o probă putea afecta calendarul ansamblului procesual. Natura acuzațiilor a impus o examinare aprofundată, consecințele pentru inculpați fiind importante. Cerința celerității trebuia echilibrată cu prezumția de nevinovăție, dreptul la apărare și obligația instanței de a evita o soluționare formală ori sumară. Într-o cauză cu acuzații grave, rapiditatea nu poate fi obținută prin restrângerea timpului necesar noilor apărători pentru studierea dosarului sau prin renunțarea la audierea probelor relevante.

Instanța observă că dosarul nu demonstrează că reclamantul ar fi provocat personal întreaga durată. Totuși, criteriul conduitei nu se limitează la identificarea unei culpe personale, ci permite delimitarea intervalelor generate de participanți de cele imputabile autorităților. Absențele martorilor, părților vătămate și inculpaților, cererile de amânare, schimbarea apărătorilor și exercitarea căilor de atac sunt elemente obiective ale procedurii care nu pot fi atribuite integral instanței. Exercitarea drepturilor procesuale este legitimă și nu poate fi sancționată. Totuși, statul nu răspunde pentru timpul care a fost în

mod real necesar examinării cererilor, asigurării unei apărări efective și soluționării căilor de atac, dacă autoritățile au acționat cu diligență. În speță, reclamantul nu a demonstrat că instanța ar fi lăsat asemenea incidente nesoluționate pentru perioade nejustificate. Cererea de accelerare din anul 2016 confirmă existența preocupării unor părți vătămate pentru celeritate, însă respingerea ei motivată nu echivalează cu o încălcare. Actul respectiv a reținut complexitatea deosebită, volumul probator și necesitatea respectării drepturilor participanților. Nu s-a demonstrat că reclamantul ar fi contestat cu succes această apreciere ori că după formularea propriei acțiuni civile ar fi semnalat intervale precise de pasivitate.

După cum rezultă cauza a fost repartizată la cinci zile după parvenire, iar prima ședință a fost stabilită la nouă zile după repartizare. Acest debut al procedurii este incompatibil cu teza unei pasivități inițiale. Ulterior, desfășurarea a peste 385 de ședințe reprezintă un indicator obiectiv al activității continue, chiar dacă numărul ședințelor nu este, singur, decisiv. Instanța a recurs la citări repetate, aduceri silite și măsuri de căutare. Aceste măsuri indică încercarea de a înlătura obstacolele create de neprezentarea participanților. Faptul că măsurile nu au produs întotdeauna imediat rezultatul urmărit nu transformă conduita autorității într-una culpabilă, câtă vreme demersurile au fost efectiv întreprinse. Schimbarea apărătorilor a impus acordarea unor termene rezonabile pentru studierea celor 86 de volume. Refuzul unui asemenea termen ar fi putut afecta substanța dreptului la apărare și ar fi expus procedura riscului anulării. Instanța nu poate fi criticată pentru timpul acordat în mod necesar garantării unui drept fundamental al inculpaților. Suspendarea din 23 noiembrie 2011 a fost întemeiată pe starea de sănătate a inculpatei și pe recomandări medicale oficiale. De asemenea, restricțiile din anul 2020 au reprezentat un eveniment excepțional, exterior voinței instanței. Aceste perioade trebuie diferențiate de o inactivitate administrativă lipsită de justificare.

Instanța reține însă că dificultățile generale de organizare ori volumul de muncă nu ar fi suficiente, singure, pentru a exonera statul. Soluția de respingere nu se bazează pe asemenea justificări abstracte, ci pe particularitățile dosarului și pe actele concrete întreprinse. Raportul oferă o imagine a unei proceduri permanent gestionate, nu a unui dosar abandonat în nelucrare.

Instanța notează că miza invocată este patrimonială și anume recuperarea avansului și a unor penalități contractuale. Instanța recunoaște interesul legitim al oricărei persoane de a obține o soluție promptă asupra unei creanțe. Totuși, miza trebuie apreciată în concret, iar reclamantul nu a demonstrat dependența sa materială de suma în litigiu, afectarea sănătății, imposibilitatea satisfacerii unor necesități vitale ori riscul pierderii ireversibile a unui drept personal. Un element decisiv este faptul că suma principală de 2.000 euro fusese deja recunoscută Ecaterinei Daniliuc prin hotărârea civilă din 19 februarie 2009 și fusese emis titlu executoriu. Prin urmare, procesul penal nu reprezenta singura cale juridică de recunoaștere a creanței contractuale. Existența unei hotărâri favorabile anterioare diminuează afirmația că durata procesului penal ar fi blocat în mod absolut accesul la repararea prejudiciului.

Instanța reține că durata de aproximativ 15 ani a procesului penal este, fără îndoială, foarte mare și reclamă o examinare riguroasă. Totuși, concluzia juridică nu poate fi extrasă exclusiv din această cifră. Pentru reclamant, perioada relevantă este oricum mai restrânsă, cel mai devreme din 17 octombrie 2018, iar întreaga procedură trebuie evaluată în contextul celor 16 dosare conexate, al numărului excepțional de participanți și al incidentelor documentate. Raportarea numărului de ședințe la durata procedurii, coroborată cu măsurile de citare și constrângere, nu evidențiază perioade determinate de abandon procesual. Reclamantul nu a oferit instanței repere pentru a separa un interval nejustificat imputabil statului de intervalele consumate de incidente obiective. În lipsa unei asemenea individualizări, nu poate fi imputată autorităților, în bloc, întreaga durată calendaristică. În balanță, complexitatea ieșită din comun, conduita participanților și activitatea constantă a instanței prevalează asupra argumentului întemeiat exclusiv pe durata totală. Instanța concluzionează că, în situația individuală a reclamantului și pentru perioada eventual relevantă laturii civile, nu a fost demonstrată depășirea termenului rezonabil imputabilă autorităților.

Reclamantul a formulat acuzații grave la adresa judecătorilor, procurorilor și altor funcționari, susținând existența unei înțelegeri în scopul protejării inculpaților. Instanța constată că aceste afirmații sunt prezentate ca presupuneri și nu sunt însoțite de hotărâri definitive, acte de constatare ale organelor competente sau probe directe și concordante. Libertatea unei părți de a critica funcționarea justiției nu

dispensează acea parte de sarcina probei atunci când afirmațiile sunt invocate ca temei al unei pretenții patrimoniale. Gravitatea acuzației impune un suport probator corespunzător. Durata mare a unui proces complex nu poate constitui, singură, dovada intenției de tergiversare. În plus, măsurile documentate - ședințe repetate, citări, aduceri silite, căutări și soluționarea incidentelor - contrazic afirmația unei inacțiuni deliberate generalizate. Prin urmare, instanța înlătură aceste susțineri ca nedovedite, fără a le conferi valoare în analiza răspunderii statului.

Cât privește prejudiciul material direct cauzat, instanța consideră că suma de 2.000 euro solicitată cu titlu de prejudiciu material sub formă de daună reală cauzată reprezintă avansul achitat către SRL „Volaris-Grup". Acest prejudiciu își are cauza imediată în pretinsa neexecutare a contractului din 5 aprilie 2006, iar nu în durata procesului penal. Răspunderea statului în temeiul Legii nr. 87/2011 nu transformă statul în garantul obligațiilor contractuale ale unei societăți comerciale și nu permite transferarea asupra bugetului public a datoriei pretinsului prestator. În plus, bonul de plată și contractul sunt pe numele Ecaterinei Daniliuc. Prin hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău, nr. ***** din 19 februarie 2009, acțiunea acesteia a fost admisă și suma de 2.000 euro a fost încasată de la SRL „Volaris-Grup", fiind eliberat titlu executoriu. Reclamantul nu poate obține, în nume propriu și din bugetul de stat, o a doua recunoaștere a aceleiași sume, în lipsa dovezii unui drept patrimonial personal și a legăturii cauzale cu durata procedurii. Sentința din 20 ianuarie 2026 consolidează această concluzie. Ea individualizează documentul executoriu nr. 2-598/09 și pe Ecaterina Daniliuc ca beneficiară a încasării, în timp ce Nicolae Daniliuc este prezentat ca martor. Nicio dispoziție a sentinței nu îi recunoaște reclamantului suma de 2.000 euro și nu obligă statul la plata ei. Împrejurarea că sentința a constatat neexecutarea intenționată a titlului civil în cadrul acuzației aduse Olgăi Coronciuc nu modifică izvorul și titularul creanței. Proba poate confirma dificultatea recuperării de la debitor, dar nu demonstrează că suma a fost pierdută din cauza duratei procedurii judiciare și nici că aceeași sumă poate fi solicitată a doua oară, de o altă persoană, de la bugetul de stat.

Instanța notează că pentru admiterea unei pretenții patrimoniale întemeiate pe Legea nr. 87/2011 trebuie să existe cumulativ o încălcare a termenului rezonabil, un prejudiciu real și cert, precum și legătura cauzală directă dintre încălcare și pierdere. Lipsa oricăruia dintre aceste elemente exclude obligația de reparare.

Reclamantul confundă prejudiciul pretins produs de neexecutarea contractului cu prejudiciul care ar putea rezulta din durata procedurii. Primul are drept fapt generator conduita SRL „Volaris-Grup"; al doilea ar presupune demonstrarea faptului că o întârziere imputabilă autorităților a provocat o pierdere patrimonială distinctă. Această distincție este esențială, deoarece Legea nr. 87/2011 repară numai consecințele încălcării termenului rezonabil. Pentru suma principală, reclamantul nu a demonstrat nici titularitatea personală, nici nerecunoașterea creanței, existând hotărârea din 19 februarie 2009 în beneficiul Ecaterinei Daniliuc. Eventualele dificultăți de executare a acelui titlu ar constitui o problematică juridică distinctă, care nu a fost individualizată și probată în cadrul prezentei acțiuni ca încălcare a dreptului la executare într-un termen rezonabil.

În ce privește prejudiciul material indirect cauzat, instanța reține că retenția consolidată de 3.282.300 euro este întemeiată pe penalitatea de 10% pe zi prevăzută de legislația protecției consumatorilor și calculată de reclamant asupra prețului contractual de 4.500 euro, începând cu 6 iulie 2006. Această penalitate, dacă ar fi incidentă, ar constitui o consecință a neexecutării contractului și o obligație a prestatorului, nu un prejudiciu produs direct de durata examinării cauzei penale.

Reclamantul nu a prezentat o hotărâre judecătorească definitivă prin care să-i fi fost recunoscută personal o creanță de această întindere, probe că suma ar fi fost certă și recuperabilă de la debitor sau elemente care să demonstreze că tocmai durata procesului penal a făcut imposibilă încasarea ei. Calculul unilateral, bazat pe multiplicarea unei penalități zilnice pentru aproape două decenii, nu dovedește existența unui prejudiciu efectiv, cert și aflat în raport cauzal direct cu fapta imputată statului. De asemenea, perioada de calcul aleasă de reclamant începe în anul 2006, cu aproximativ cinci ani înainte de transmiterea cauzei penale instanței și cu peste 12 ani înainte de acțiunea civilă din 17 octombrie 2018. Un interval în care procedura judiciară relevantă nici nu era pendinte nu poate fi calificat drept prejudiciu cauzat prin durata acelei proceduri. Cererea de concretizare pentru perioada 1 aprilie - 29 iunie 2026 nu

înlătură aceste deficiențe și nici nu explică de ce penalitatea contractuală ar fi datorată de stat după pronunțarea sentinței penale la 20 ianuarie 2026.

Articolul 32 alin. (2) din legislația protecției consumatorilor este invocat ca izvor al unei penalități împotriva prestatorului. Chiar fără a tranșa în prezenta procedură dacă norma este aplicabilă contractului, titularului și perioadei pretinse, instanța constată că ea nu creează o obligație a Republicii Moldova de a plăti penalitatea contractuală datorată de un profesionist privat. Calculul de 450 euro pentru fiecare zi este realizat asupra prețului total de 4.500 euro, deși înscrisul de plată atestă un avans de 30.700 lei. Reclamantul nu a demonstrat că întregul preț a fost plătit, că penalitatea se aplică fără limită timp de aproape două decenii sau că o instanță competentă a stabilit existența și cuantumul acestei creanțe în patrimoniul său. Pretenția prezintă și o ruptură temporală evidentă: penalitatea este calculată din anul 2006, deși cauza a ajuns în instanță în 2011, iar acțiunea civilă invocată de reclamant datează din 2018. Cererea de concretizare continuă calculul și după sentința din 20 ianuarie 2026. Acest mod de calcul confirmă că reclamantul urmărește transferarea către stat a consecințelor pretinsei neexecutări contractuale, nu repararea unei pierderi cauzate de o anumită perioadă de întârziere judiciară. Caracterul ipotetic al câștigului pretins exclude calificarea sumei drept prejudiciu material cert. Reclamantul nu a demonstrat existența unei probabilități suficiente de încasare a sumei de la debitor, pierderea acestei posibilități exclusiv din cauza conduitei autorităților și nici măsura în care ar fi contribuit alți factori, inclusiv situația patrimonială a debitorului ori conduita creditorului în executarea titlului din 2009.

Referitor la prejudiciul moral cauzat instanța reține că reparația prejudiciului moral în temeiul Legii nr. 87/2011 presupune existența unei încălcări și a unei legături cauzale între aceasta și suferințele invocate. Întrucât instanța nu a constatat încălcarea dreptului la termen rezonabil, premisa principală a răspunderii lipsește. Independent de această concluzie, reclamantul a invocat suferințele sale în termeni generali și nu a individualizat natura, intensitatea și durata consecințelor nepatrimoniale care ar justifica suma de 2.000.000 lei. Cuantumul solicitat nu este susținut de probe și nu prezintă un raport rezonabil de proporționalitate cu circumstanțele demonstrate. Despăgubirea morală are caracter compensatoriu, nu punitiv și nu poate constitui o sursă de îmbogățire.

Instanța nu exclude că participarea îndelungată la o procedură poate genera frustrare și incertitudine. Totuși, pentru reclamant trebuie stabilit mai întâi că art. 6 este aplicabil și că a existat o încălcare imputabilă statului. În prezenta cauză, ambele premise sunt contestate, iar analiza criteriilor a condus la concluzia lipsei încălcării. În subsidiar, cuantumul de 2.000.000 lei nu este explicat prin criterii verificabile. Nu sunt descrise manifestări concrete ale suferinței, tratamente medicale, afectarea vieții profesionale sau familiale, pierderea reputației ori alte consecințe personale. Cererea utilizează formule generale și nu arată de ce simpla constatare a încălcării, dacă ar fi fost posibilă, nu ar fi constituit o reparație suficientă sau de ce s-ar impune o sumă atât de ridicată. Reparația echitabilă trebuie să rămână proporțională cu natura încălcării, durata imputabilă autorităților și miza concretă. Ea nu are funcție sancționatorie față de stat și nu poate include consecințele emoționale ale raportului contractual ori nemulțumirea față de presupusa faptă penală, dacă acestea nu au fost cauzate de încălcarea termenului rezonabil.

Prin urmare instanța conchide că capătul privind constatarea încălcării se respinge deoarece reclamantul nu a demonstrat în mod concludent statutul procesual care să facă aplicabilă latura civilă a art. 6, iar analiza subsidiară a perioadei relevante nu relevă întârzieri nejustificate imputabile autorităților, în raport cu complexitatea excepțională și activitatea documentată a instanței. Capătul privind 2.000 euro la fel se respinge deoarece suma provine din raportul contractual al Ecaterinei Daniliuc cu SRL „Volaris-Grup”, a fost deja recunoscută acesteia prin hotărârea din 19 februarie 2009 și nu constituie o pierdere personală a reclamantului cauzată de durata procedurii. Capătul consolidat privind 3.282.300 euro se respinge deoarece penalitatea are un pretins izvor contractual, este calculată pentru perioade anterioare procedurii și ulterioare pronunțării sentinței, nu a fost recunoscută ca creanță certă a reclamantului și nu se află în legătură cauzală directă cu o întârziere imputabilă statului. Capătul privind 2.000.000 lei cu titlu de prejudiciu moral se respinge atât ca urmare a lipsei încălcării principale, cât și pentru lipsa individualizării și dovedirii consecințelor nepatrimoniale și caracterul vădit nejustificat al cuantumului solicitat. În final capătul privind cheltuielile de asistență juridică se respinge ca accesoriu al unei acțiuni

neîntemeiate și, suplimentar, în măsura în care reclamantul nu a prezentat probe suficiente privind realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil al sumei pretinse.

În conformitate cu regulile privind repartizarea cheltuielilor de judecată, partea care a căzut în pretenții nu poate solicita obligarea părții adverse la compensarea cheltuielilor sale. Respingerea capetelor principale atrage, prin urmare, și respingerea pretenției accesorii privind suma de 20.000 lei pentru asistență juridică.

Instanța a examinat toate argumentele esențiale ale reclamantului. Afirmațiile privind tergiversarea intenționată, coruperea ori protejarea inculpaților nu sunt sprijinite de hotărâri sau probe pertinente și nu pot substitui demonstrarea condițiilor concrete ale răspunderii statului. Totodată, faptul că reclamantul nu este de acord cu ritmul ori cu rezultatul procedurii nu demonstrează, prin el însuși, încălcarea art. 6 § 1 din Convenție.

În ansamblu, reclamantul nu a demonstrat un drept civil propriu asupra sumelor derivate din contractul încheiat de Ecaterina Daniliuc, existența unui prejudiciu material cert și legătura sa cauzală cu durata procedurii. Pârâtul a demonstrat, prin raportul motivat și înscrisurile anexate, caracterul excepțional de complex al cauzei, activitatea constantă a instanței și existența unor cauze obiective ale duratei.

Dând o apreciere celor enumerate mai sus, reieșind din probele administrate, *bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar şi apreciate, în baza art.130 C.proc.civ., din punct de vedere al pertinenţei, admisibilităţii, veridicităţii, iar în ansamblul sub toate aspectele în coroborarea lor*, instanța ajunge la concluzia respingerii acțiunii depuse de Daniliuc Nicolae, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art.art.238-241 C.proc.civ.al R.Moldova, instanţa de judecată

HOTĂRĂȘTE :

Se respinge cererea de chemare în judecată formulată de Daniliuc Nicolae împotriva Ministerului Justiției al R.Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului material și moral, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, timp în care părțile pot solicita întocmirea hotărârii redactate integral.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Potînga Iurie